

Anadolu Liselerindeki Almanca Dersinde Yer Alan Dilbilgisi Konularının Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar

Bülent Kırmızı¹

Öz

Bu araştırma, Anadolu Liselerinde ikinci yabancı dil olarak okutulan Almanca dersinde yer alan dilbilgisi konularının öğretiminde karşılaşılan sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Adana il merkezi ile Ceyhan ilçesindeki Anadolu Liselerinde görev yapan toplam 30 Almanca öğretmenine ve 11. sınıfta okuyan 150 öğrenciye anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda, Almanca dersinde yer alan konuların öğretiminde pek çok sorunun yaşandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen, Öğrenci, Almanca öğretimi, Dilbilgisi, Anadolu Liseleri

The Problems in Teaching of Grammar in Anatolian High School German Classes

Abstract

This research was carried out to find out the problems encountered in teaching of grammar subjects in German classes as a foreign language in Anatolian High Schools. The study is based on two sets of questionnaires answered by thirty German teachers working in Anatolian High Schools in Ceyhan and in Adana city center, and by 150 students on the 11th grade in 2007-2008 education year. The findings of the study indicate that there are many problems in teaching of grammar in German classes.

Key Words: Teacher, Student, Teaching of German, Grammar, Anatolian High Schools

Giriş

Her dil kendine ait kurallar bütününden oluşmaktadır. "Tüm yazılı diller, hareket ve yer bildiren yapılara sahiptir" (Kita, 2003:267). Dilbilgisi, dilin bir düzen içerisinde kullanılmasını sağlayan kurallar bütünüdür. "Dilbilgisi, dillerin doğuş, gelişme, yapılaş özellikleri gibi türlü niteliklerini konu edinen; doğru, düzgün kullanım yollarını gösteren bilgilerin tümüdür" (Gencan, 2001:28). Dilbilgisi, dil becerilerini geliştirme sürecinin en önemli unsurlarından birisidir. "Dilbilgisi doğru düşünme, doğru konuşma ve yazmaya yardımcı bir çalışma alanıdır. Dilbilgisi öğretimiyle, öğrenciler dilin olanaklarını, sınırlarını ve gizil gücünü ortaya çıkarırlar" (Sever, 2000:25). Başka bir kaynakta da dil bilgisi, "İnsanların bir şeyleri nasıl söylediği ile ilgili genellemelerin bir bütünüdür" (OWW, 1971:73)

biçiminde tanımlanmıştır.

"Gramer öğrenmeden doğru biçimde konuşmak ve yazmak mümkün değildir" (Steinig, 2004:148). Sağlıklı bir iletişimin kurulabilmesi ve Almanca yazılı basının takip edilebilmesi için planlı bir dilbilgisi öğretimi gerekmektedir. "Gramer, iletişimi anlamlı kılan en büyük kaynaktır" (Carter, Goddard, Reah, Sanger, Bowring, 2001:125). Yapılan araştırmalar bir dilin öğrenilmesi için yılda yaklaşık 800 saat gibi bir zaman ayrılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu açıdan bakıldığında yılda 64 saat 3 yılda 192 saatlik Almanca dersi yeterli değildir. Bu durumda dört temel becerinin öğretiminde ve öğreniminde güçlüklerle karşılaşmaktadır. "Dilbilgisi dört temel becerinin içine girmez. Ama bu dört temel becerinin istenilen düzeyde geliştirilmesinde dilbilgisinin önemli bir rolü vardır" (Hen-

¹Dr., Piri Reis Anadolu Lisesi Çukurova/Adana, E-posta: education836@hotmail.com, Fax: 0322 2339033

girmen, 1997:76). Dilin kurallarının öğretilmesi yolu ile dilin iyi kullanılması sağlanarak dilin iyi bir iletişim aracı haline dönüşebileceği unutulmamalıdır. "Çocuk, gramer bilgisinden yoksunsa söyleneni anlamakta güçlük çekmektedir" (Huxley, 1971:80).

Dilbilgisi öğretimi ilköğretimde başlamasına rağmen öğrenciler ortaöğrenime geldiklerinde dahi yeterli bilgi donanımına sahip olamamaktadırlar. Bu durum, yabancı dil öğrenimini de olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle öğretmen ve öğrencilerin bu soruna karşı nasıl bir yaklaşım gösterdiklerinin ortaya konması gerekmektedir. Anadolu Liseleri sayı bakımından diğer Almanca dersi işleyen liselere göre daha fazla olduğundan denekler bu liselerden seçilmiştir. Bu araştırma, Anadolu Liselerinde Almanca derslerinde işlenen dilbilgisi konularının öğretiminde öğretmen ve öğrencilerin karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Bu sorular öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşmeler sonunda ortaya çıkmıştır.

Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde kullandıkları yöntemler nelerdir?, Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde kullandıkları araç-gereçlerin kullanım sıklıkları nedir?, Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?, Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde kullandıkları ölçme ve değerlendirme teknikleri nelerdir?, Almanca öğretmenleri dilbilgisi konularının öğretiminde edebi metinlerden ne sıklıkta yararlanmaktadır?, Almanca öğretmenleri dilbilgisi konularının öğretilmesiyle ilgili yeni gelişmeleri takip ediyorlar mı?, Almanca öğretmenleri dilbilgisi konularının anlatımında sınıfta verdikleri örnekleri sürekli yeniliyorlar mı?, Öğrencilerin dilbilgisi konularını öğrenmede yaşadıkları sorunlar nelerdir?, Öğrencilerin öğrendikleri dilbilgisi konularını kullanabilme yeterlilikleri nedir?, Öğrenciler dilbilgisi konularını metne bağlı kalarak mı ve metinden bağımsız olarak mı daha kalıcı ve hızlı öğrenmektedir?

Anadilde ve Yabancı Dilde Dilbilgisi Öğretimi

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda dilbilgisi öğretimi, MEB Talim ve Terbiye Kurulu-

nun 22.09.1981 tarihli ve 172 sayılı kararıyla kabul edilmiş, 26.10.1981 ve 2098 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanmıştır. Henüz soyut işlemler çağına olan I. kademe öğrencileri de yoğun biçimde dilbilgisi dersleri almaktadır. "Çocukların, öğrenme etkinliklerine bütün duyu organlarını katmak temel şartlardandır. Yani elle tutulan, gözle görülen, parçalara ayırmak suretiyle incelenen varlık ve konuların daha iyi öğrenildiği ve bu şekilde öğrenilenlerin uzun süre unutulmadığı bilimsel bir gerçektir" (Ağar, 2006). İlköğretim I. kademe "Türkçe öğretim programlarının amacı, çocuğun hızlı veya yavaş gelişmekte olan dil becerilerini istenilen biçim ve formata sokmak ve onu dilin kendisine sunduğu bütün imkanlardan yararlanabilecek düzeye getirmektir" (Demir ve Yapıcı, 2007:177-192). Çocuğun dil becerilerini geliştirme evrelerini Göğüş (1993:5) şu biçimde sıralamıştır:

1. Okumayı – yazmayı öğretmek,
2. Okuduğunu, dinlediğini doğru anlayabilecek bir zihin düzeyine getirmek,
3. Kendi düşüncelerini sözle, yazıyla doğru anlatma yeteneğini kazandırmak,
4. Dilinin kurallarını öğretmek.
5. Edebiyat eserlerini okumaya, bunlardan zevk almaya, bu eserler yoluyla, insanı, sorunlarını, doğayı tanıyıp sevmeye alıştırmak.

Dilbilgisi öğretimi olumlu ve olumsuz etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bunların en önemlilerinden birisi dilbilgisi ders kitaplarıdır. "Türkçe kitaplarda en çok kullanılan teknik soru-yanıt tekniğidir. Türkçe kitaplarda dilbilgisi öğretiminde soru-yanıt tekniğinin çok kullanılması kitabı, öğrenciyi sınavan, sorgulayan, daha önce anlatılmış bir konunun hatırlanıp hatırlanmadığını sık sık vurgulayan tamamen didaktik, yaratıcılığı engelleyen bir yargı büründürmüştür" (Karababa, 2005:5). Ders kitapları sadece ezberle yönelik tanımlamalarla doldurulmamalıdır. Böylece öğrenciler kavram ve kuralları ezberlemeden öğrenebilirler. 2003 OECD PISA'nın (Programme International pour le Suivi des Acquis des Élèves/Uluslar arası Öğrenci Başarılarını Takip Programı) yapmış olduğu bir araştırmadan dilbilgisi ve Türkçe öğretiminin durumunu anlayabiliriz. Yukarıda anılan programın 15 yaşındaki öğrencilerin başa-

rı düzeylerini saptamaya çalıştığı ve 40 ülkeyi kapsayan bir anket raporunda, Türkiye yazılı bir metni okuyup anlama becerisinde 33. olmuştur (Savran, 2004:397-408). Dilbilgisi Türkçe derslerinde metinden yola çıkarak işlenmesi gerekmektedir. "Ancak, uygulamada bunun gerçekleşmediği, dilbilgisinin farklı bir ders gibi işlendiği görülmektedir" (Üstten, 2004).

İngilizce ilköğretim 4. sınıfta başlar, Almanca Anadolu liselerinin 10. sınıfında başlamaktadır. İngilizce liselerde haftada 4, Almanca ise 2 saattir. Almanca derslerinde dilbilgisi ayrı bir ders olarak işlenmemektedir. Dilbilgisi yapıları, konuların işleniş sırasında verilmekte ve ardından da öğrenci çalışma kitaplarından alıştırmalar yaptırılmaktadır.

Almanca ile Türkçe derslerindeki dilbilgisi konularının işlenişindeki en büyük farklılık, Almanca derslerinde dilbilgisine ders saatinin tamamen ayrılmaması, metin okunurken dilbilgisi yapılarının verilmesidir. Türkçe derslerinde ise dilbilgisi ayrı bir dersmiş gibi algılanmaktadır. "Anadilde okuma ve yazma kültürel kimliğin güçlenmesini sağlamaktadır" (Deutsche UNESCO-Kommission, 1991:16). Verilen alıntıdan da anlaşılacağı gibi ana dili öğretimine özellikle önem verilmektedir. Almanya'da ilköğretim okullarında dilbilgisi kavramları tanımlamalar biçiminde verilmemekte sadece anadillerinde dört becerinin geliştirilmesi amacını güden aktiviteler yaptırılmaktadır.

Ortaöğretimde ise dersler okul dışına taşmaktadır. Örneğin, yaşlılar yurduna gidilmekte, hayvanat bahçeleri gezilmekte, çiftlikler dolaşmakta, tiyatro çalışmaları yapılmaktadır. Öğretmen, sınıfta öğrencilerin gördükleri ve yaşadıkları ile ilgili konuşmalarını ve bunları sonra da yazıya dökmelerini istemektedir. Yazıları toplayan öğretmen, hangi öğrencinin nerede yanlışlıklar yaptığını kağıt üzerinde göstererek öğrenciye kağıdı iade etmektedir.

Türkiye'de Almanca dersleri Anadolu, Fen, Güzel Sanatlar ve Sosyal Bilimler Liselerinin 10. sınıflarında başlamaktadır. Öğrenciler 10, 11 ve 12. sınıflarda haftada ikişer saat Almanca dersi görmektedirler. Dersler içerik

bakımından gramer konularına göre bölünmüştür. Gramer yapıları üç yıla dağıtılarak okuma parçaları ile birlikte verilmesi uygun görülmüştür. Almanca ders saatleri yetersiz olduğundan ve her konuda yeni bir gramer yapısı verme zorunluluğu olduğundan, hem öğretmen hem de öğrenciler sıkıntı yaşamaktadır. Ayrıca sınıfta okuma, yazma, konuşma ve anlama becerilerini geliştirmeye yönelik alıştırmalar yapılamamaktadır.

Yöntem

Örneklem

Araştırmada model olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Burada, "Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır" (Karasar, 1999:77). Araştırmanın örneklemini Adana il merkezi ile Ceyhan ilçesindeki Anadolu Liselerinde görev yapan toplam 30 Almanca öğretmeni ile Adana ve Ceyhan ilçesindeki Anadolu Liselerinin 11. sınıfında okuyan toplam 150 öğrenci oluşturmuştur. Ankete katılan öğrenciler 10. sınıfın ilk döneminde Almanca dersi almaya başlamışlardır. Bu durumda öğrenciler 3 dönemdir Almanca derslerine girmektedirler. 11. sınıfların ikinci döneminde öğrenim gören bu öğrenciler normal şartlarda günlük aktivitelerden, ailelerinden, hava durumundan ve kendilerinden bahsedebilecek durumda olmalıydılar, ancak sadece kendilerini sınırlı biçimde tanıtabilmektedirler. Almanca okuma ve yazma becerileri ise fazla gelişmemiştir.

Veri Toplama araçları

Veri toplama aracı olarak öğretmen ve öğrenci anketleri hazırlanmıştır. Sorunların belirlenmesi amacıyla öğretmenlerle yüz yüze görüşülmüştür. Anketlerin hazırlanması sürecinde 15 Almanca öğretmeni ve 50 öğrenci ile çalışma yapılarak anketlerde hangi maddelerin bulunması gerektiği madde analizleri yapılarak ortaya konulmuştur.

İşlem

Araştırmanın verileri 2007-2008 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde toplanmıştır. Öğrencilerin anketlere gönüllü olarak katılmaları esas alınmıştır. Uygulama bir ders saati almıştır.

Verilerin Analizi

Anketlerin içerik açısından geçerlilik taşıdığı uzman görüşü alınarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 9.0 programında analiz edilmiştir. Öğretmen anketinin güvenilirlik katsayısı 0,90 (Cronbach alfa) ve öğrenci anketinin güvenilirlik katsayısı da 0,90 (Cronbach alfa) olarak bulunmuştur. Öğrenci anketinde ailelerle ilgili anket dilbilgisi öğrenimini ilgilendirmedeği için bulgulara dahil edilmemiştir. Öğretmen ve öğrencilere anketler uygulandıktan sonra elde edilen veriler değerlendirilerek frekans ve yüzde dağılımları belirlenmiştir.

Tablo 1: Almanca dersinde yer alan dilbilgisi konularının öğretiminde öğretmenlerin kullandıkları yöntem ve tekniklerin yüzdelik dağılımı

	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	f	%
1. Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi	26	86.6	4	13.4	0	0
2. Düzvarım Yöntemi	3	10	18	60	9	30
3. Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi	3	10	17	56.7	10	33.3
4. Bilişsel Yöntem	4	13.3	6	20.0	20	66.7
5. İletişimci Yaklaşım	1	3.3	7	23.3	22	73.3
6. Seçmeli Yöntem	4	13.3	18	60	8	26.7
7. Düz anlatım	30	100	0	0	0	0
8. Soru-Cevap Tekniği	30	100	0	0	0	0
9. Eğitsel Oyunlar	2	6.7	4	13.3	24	80
10. Drama	0	0	2	6.7	28	93.3

Tablo 1'deki verilere göre Almanca öğretmenleri, öğretim yöntem ve tekniklerden en fazla düz anlatım yöntemi ile soru-cevap tekniğini kullanmaktadır. İkinci sırada yer alan dilbilgisi-çeviri yöntemi %86.6'lık bir kullanım oranına sahipken, seçmeli yöntem %13.3'lük kullanım oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 2: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde kullandıkları araç-gereçlerin kullanım sıklıklarına ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzdelik dağılımı

	Evet		Hayır	
	f	%	F	%
1. Ders Kitabı	30	100	0	0
2. Yardımcı kitaplar	9	30	21	70
3. Yazı tahtası	30	100	0	0
4. Resim, fotoğraf	0	0	30	100
5. Gerçek eşya ve modeller	7	23.3	23	76.6
6. Sinema filmleri	0	0	30	100
7. Bilgisayar	2	6.7	28	93.3
8. Çalışma kağıtları	6	20	24	80
9. Hikaye	5	16.7	25	83.3
10. Şiir	0	0	30	100
11. CD çalar	2	6.7	28	93.3

Tablo 2'deki verilere göre Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularını anlatırken kullandıkları araç gereçlerden ilk sırayı %100'lük oranlarla ders kitabı ve yazı tahtası almaktadır. Yardımcı kitaplar ise %30'luk kullanım oranıyla ikinci sırada yer almaktadır. Her okulda bulunmasına rağmen bilgisayarlar sadece öğretmenlerin %6.7'si tarafından kullanılmaktadır.

Tablo 3: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzdeler dağılımı

	Katılıyorum		Kararsızım			Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	
1. Ders kitabı bulamıyoruz	0	0	0	0	30	100	
2. Yardımcı kaynaklar bulamıyoruz	19	63.3	1	3.3	10	33.3	
3. Almanca ders kitabı içerik açısından yetersiz	22	73.3	5	16.7	3	10	
4. Almanca ders kitabında dilbilgisi konuları öğrenci seviyesinin üzerinde	16	53.3	4	13.3	10	33.3	
5. Öğrenciler Almanca dilbilgisinin önemini yeterince bilmiyor	29	96.7	1	3.3	0	0	
6. Almanca ders kitabı öğrencilerin ilgisini çekebilecek nitelikte değil	21	70	6	20	3	10	
7. Almanca dilbilgisi öğrencilere çok soyut geliyor	26	86.7	0	0	4	13.3	
8. Öğretim yöntemleri açısından kendimi yetersiz buluyorum	23	76.7	6	20	1	3.3	
9. Ölçme ve değerlendirme teknikleri açısından kendimi yetersiz buluyorum	18	60	9	30	3	10	
10. Öğretim programında yer alan konular hakkında kendimi yetersiz buluyorum	4	13.3	7	23.3	19	63.3	
11. Her konuyla ilgili çalışma kağıtları bulamıyorum	20	66.7	4	13.3	6	20	
12. Almanca dilbilgisi konularıyla ilgili uygulama yapamıyorum	12	40	8	26.7	10	33.3	
13. Haftalık Almanca ders saati yetersiz	30	100	0	0	0	0	
14. Almanca dilbilgisi konularıyla ilgili kendim örnek üretemiyorum	13	43.3	8	26.7	9	30	

Tablo 3'te görüldüğü gibi Almanca öğretmenleri haftalık Almanca ders saatinin yetersiz olduğu konusunda görüş birliği içerisindedir. Bunun dışında öğrencilerin Almanca dilbilgisine gereken önemi vermedikleri ve dilbilgisi konularının öğrencilere soyut geldiği görüşü de hakim.

Tablo 4: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde kullandıkları ölçme ve değerlendirme tekniklerinin yüzdeler dağılımı

	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	f	%
1. Klasik soru (uzun cevaplı)	0	0	8	26.7	22	73.3
2. Klasik soru (kısa cevaplı)	24	80	6	20	0	0
3. Doğru-yanlış	11	36.7	19	63.3	0	0
4. Eşleştirmeli	22	73.3	8	26.7	0	0
5. Doldurmalı (boşluk tamamlamalı)	25	83.3	5	16.7	0	0
6. Çoktan seçmeli	28	93.3	2	6.7	0	0
7. Almanca'dan Türkçe'ye çeviri	4	13.3	26	86.7	0	0
8. Türkçe'den Almanca'ya çeviri	4	13.3	26	86.7	0	0
9. Karışık	30	100	0	0	0	0

Tablo 4'deki verilere göre Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde ölçme değerlendirme aşamasında %100 oranında karışık soru kullanılmaktadır. %93.3'lük bir oranda çoktan seçmeli soru tipi ikinci sırada yer alırken, doldurmalı (boşluk tamamlamalı) soru tipi ise en çok tercih edilen üçüncü soru tipi olarak belirlenmiştir.

Tablo 5: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretiminde edebi metinlerden yararlanma sıklıklarının yüzdelik dağılımı

	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	F	%
1. Almanca dilbilgisi konularını edebi metinlerden yararlanarak işlerim	3	10	14	46.7	13	43.3
2. Almanca dilbilgisi konularını işlerken romanlardan yararlanırım	2	6.7	3	10	25	83.3
3. Almanca dilbilgisi konularını işlerken hikayelerden yararlanırım	3	10	5	16.7	22	73.3
4. Almanca dilbilgisi konularını işlerken şiirden yararlanırım	0	0	0	0	30	100
5. Almanca dilbilgisi konularını işlerken ders kitabında yer alan metinlerden yararlanırım	21	70	4	13.3	5	16.7
6. Almanca dilbilgisi konularını işlerken edebi metinlerden yararlanmam etkili oluyor	22	73.3	8	26.7	0	0
7. Almanca dilbilgisi konularını işlerken edebi metinlerden yararlanmam etkili olmuyor	0	0	9	30	21	70
8. Almanca dilbilgisi konularını işlerken yararlandığım edebi metinlerin günümüze ait olmasına dikkat ediyorum	8	26.7	11	36.7	11	36.7
9. Almanca dilbilgisi konularını işlerken kullandığım edebi metinlerin konusu hakkında açıklama yapıyorum	13	43.3	4	13.3	13	43.3
10. Almanca dilbilgisi konularını işlerken kullandığım edebi metinlerin yazar ve şairleri hakkında açıklama yapıyorum	0	0	0	0	30	100

Tablo 5'deki verilere göre Almanca öğretmenlerinin %70'i dilbilgisi yapılarının öğretiminde sadece ders kitabındaki metinlerden yararlanmaktadır. Almanca dilbilgisi konularını edebi metinlerden yararlanarak işlediğini ifade eden öğretmenlerin oranı %10'la sınırlı kalmaktadır. En çok kullanılan edebi tür hikaye olurken, ikinci sırayı roman almaktadır. Şiir ise hiçbir öğretmen tarafından kullanılmamaktadır. "Metin; zengin anlamlı, bir dil birliğidir" (Erkul, 2004:80).

Tablo 6: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının öğretilmesiyle ilgili yeni gelişmeleri takip etmeye ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzdelik dağılımı

	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	f	%
1. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili yeni yöntem ve teknikleri öğrenmeye çalışırım	2	6.7	2	6.7	26	86.7
2. Almanca dilbilgisi konularının öğretimiyle ilgili yeni alıştırmalar bulurum	3	10	5	16.7	22	73.3
3. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili çalışma kağıtlarını araştırarak bulurum	0	0	3	10	27	90
4. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili gelişmeleri internetten takip ederim	0	0	1	3.3	29	96.7
5. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi konusundaki gelişmelerle ilgili bilgileri, Türkiye'deki üniversitelerin Almanca bölümlerinden edinirim	0	0	0	0	30	100
6. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili gelişmeleri kitap ve dergilerden takip ederim	0	0	2	6.7	28	93.3
7. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili gelişmeleri, konuyla ilgili makaleleri okuyarak takip ederim	0	0	0	0	30	100
8. Almanca dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili gelişmeleri yeterli kadar takip ederim	1	3.3	3	10	26	86.7
9. Öğretmenliğe başladığım yıla göre kendimi daha donanımlı buluyorum	4	13.3	2	6.7	24	80
10. Yeni gelişmeleri takip etmeyi yararlı buluyorum	30	100	0	0	0	0

Tablo 6'daki verilere göre Almanca öğretmenleri Almanca dilbilgisi öğretimiyle ilgili yeni gelişmeleri takip etmek için herhangi bir çaba göstermemektedir. Dilbilgisi konularının öğretimi ile ilgili gelişmeleri %100'ü olumlu bulmasına rağmen sadece %6.7'si yeni yöntem ve teknikleri öğrenmeye çalıştığını ifade etmiştir.

Tablo 7: Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularının anlatımında sınıfta verdikleri örnekleri sürekli yenilemelerine ilişkin öğretmen görüşlerinin yüzdeler dağılımı

Dilbilgisi konularının işlenişinde...	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	f	%	f	%
1. ...verdiğim örnekler kitaptakilerle sınırlı kalıyor	27	90	3	10	0	0
2. ...verdiğim örnekleri yardımcı kitaplarla destekliyorum	2	6.7	7	23.3	21	70
3. ...örnekleri artırmak için internetten yararlanıyorum	7	23.3	5	16.7	18	60
4. ...örnekleri artırmak için diğer Almanca öğretmenleri ile iletişim kuruyorum	0	0	0	0	30	100
5. ...örnekleri kendim üretiyorum	0	0	6	20	24	80
6. ...hikayelerden örnekler veriyorum	2	6.7	5	16.7	23	76.7
7. ...şiirlerden yararlanıyorum	0	0	0	0	30	100
8. ...örnek vermiyorum	9	30	15	50	6	20
9. ...örnekleri öğrencilerin vermesini istiyorum	6	20	17	56.7	7	23.3

Tablo 7'deki verilere göre öğretmenlerin Almanca dilbilgisi konularının anlatımında verdikleri örnekler Almanca ders kitabı ile sınırlı kalmaktadır. Öğretmenlerin %23.3'ü dijital kaynaklardan yararlanırken, %6.7'si yardımcı kitaplar ve hikayelerden yararlanmaktadır.

Tablo 8: Öğrencilerin dilbilgisi konularını öğrenmede yaşadıkları sorunlar hakkındaki öğrenci görüşleri

	Çok doğru		Doğru		Kararsızım		Yanlış		Çok yanlış	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Ders kitabı bulamıyoruz	0	0	11	7.3	0	0	115	76.7	24	16
2. Yardımcı kaynaklar bulamıyoruz	122	81.3	23	15.3	5	3.3	0	0	0	0
3. Almanca ders kitaplarındaki dilbilgisi konuları seviyemizin üzerinde hazırlanmıştır	94	62.7	13	8.7	20	13.3	23	15.3	0	0
4. Almanca ders kitaplarındaki dilbilgisi konuları yeterince açıklayıcı hazırlanmamıştır	133	88.7	17	11.3	0	0	0	0	0	0
5. Dilbilgisi konularını ancak ezberleyerek öğreniyorum	86	57.3	25	16.7	8	5.3	18	12	13	8.7
6. Dilbilgisi konularını çok sıkıcı buluyorum	139	92.7	11	7.3	0	0	0	0	0	0
7. Almanca dersinde dilbilgisi konularını ilgi çekici bulmuyorum	120	80	14	9.3	10	6.7	6	4	0	0

Tablo 8(Devamı)Öğrencilerin dilbilgisi konularını öğrenmede yaşadıkları sorunlar

8. Öğretmenimiz konu anlatımından sonra yeterince örnek vermiyor	103	68.7	29	19.3	18	12	0	0	0	0
9. Dilbilgisi konu anlatımından sonra çalışma kağıtları ile bilgileri pekiştirmemize imkan verilmiyor	141	94	9	6	0	0	0	0	0	0
10. Dilbilgisi konu anlatımından sonra alıştırmalara yer verilmiyor	119	79.3	20	13.3	5	3.3	6	4	0	0
11. Dilbilgisi konu anlatımı için okunan edebi metinler seviyemizin üzerinde	76	50.7	47	31.3	21	14	6	4	0	0
12. Öğretmenimizi Almanca dersinde dilbilgisi konularını anlatmada yetersiz buluyorum	63	42	37	24.7	40	26.7	7	4.7	3	2

Tablo 8'de görüldüğü gibi öğrenciler dilbilgisi konularını sıkıcı ve soyut bulduklarını, %94'ü işledikleri konuların pekiştirilmesi için yeterince örnek ve çalışma yapılmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 9: Öğrenilen dilbilgisi yapılarını kullanabilme yeterlilikleri hakkındaki öğrenci görüşlerinin yüzdeler dağılımı

	Her zaman		Ara sıra		Hiçbir zaman	
	f	%	F	%	f	%
1. Öğrendiğim dilbilgisi konularını ve yapılarını okuduğumuz metinlerde kolayca algılayabiliyorum	127	84.7	14	9.3	9	6
2. Öğrendiğim dilbilgisi konularını ve yapılarını yeni cümleler kurarken kullanabiliyorum	9	6	14	9.3	127	84.7
3. Öğrendiğim dilbilgisi konularını ve yapılarını izlediğim filmlerde kolayca seçebiliyorum	0	0	1	0.7	149	99.3
4. Öğrendiğim dilbilgisi konu ve yapılarını Almanca konuşurken yerli yerinde kullanabiliyorum	0	0	15	10	135	90
5. Öğrendiğim dilbilgisi konu ve yapılarının ancak bir kısmını kullanabiliyorum	4	2.7	116	77.3	30	20
6. Öğrendiğim dilbilgisi konu ve yapılarını öğretmenin yardımı olmadan kullanamıyorum	141	94	9	6	0	0
7. Öğrendiğim teorik bilgileri uygulamada zorlanıyorum	134	89.3	16	10.7	0	0

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğrenciler işledikleri Almanca dilbilgisi yapılarını öğretmenlerinin yardımı olmadan kullanamadıkları şeklinde görüş bildirmişlerdir. %84.7'si öğrendikleri gramer yapılarını okudukları metinlerde hemen algıladıklarını ifade ederken %89.3'ü teorik bilgileri uygulayamadıklarını vurgulamışlardır.

Tablo 10: Öğrencilerin dilbilgisi konularını metne bağlı kalarak ve metinden bağımsız olarak daha etkili öğrenmelerine ilişkin öğrenci görüşlerinin yüzdeler dağılımı

Almanca dilbilgisi yapılarını metne bağlı	Çok Doğru		Doğru		Kararsızım		Yanlış		Çok yanlış	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. ...kalarak daha hızlı ve etkili öğreniyorum	120	80	15	10	15	10	0	0	0	0
2. ...kalarak daha zevkli öğreniyorum	136	90.7	10	6.7	4	2.7	0	0	0	0
3. ...kalarak öğrenmem çok uzun zaman alıyor	3	2	16	10.7	124	82.7	7	4.7	0	0
4. ...kalarak öğrenmem, bu yapıları hatırlamamı kolaylaştırıyor	144	96	6	4	0	0	0	0	0	0
5. ...kalmadan öğrenmem konuları anlamsız kılıyor	98	65.3	30	20	12	8	10	6.7	0	0
6. ...kalmadan öğrenmem uygulama yapmamı güçleştiriyor	138	92	12	8	0	0	0	0	0	0
7. ...kalmadan daha hızlı öğreniyorum	0	0	10	6.7	0	0	123	82	17	11.3
8. ...kalmadan öğrenmemiz, daha fazla alıştırma yapmamıza fırsat veriyor	0	0	4	2.7	20	13.3	109	72.7	17	11.3
9. ...kalarak öğrenmem farklı cümleler kurmamı kolaylaştırıyor	138	92	12	8	0	0	0	0	0	0
10. ...kalarak öğrenmem güncel konularla ilgili cümleler kurmamı kolaylaştırıyor	146	97.3	4	2.7	0	0	0	0	0	0

Tablo 10'daki verilere göre öğrencilerin genellikle metne bağlı kalmadan yapılan Almanca dilbilgisi dersinden hoşlanmadıkları sonucuna varılmıştır. %97.3'ü edebi metinlerin günlük konuşmaları kolaylaştırdığını ifade etmiştir.

Tartışma

Almanca derslerinde dilbilgisi öğretimi ni konu alan başka bir araştırmaya rastlanmadığı için karşılaştırma yapılamamıştır. Öğretmenler düz anlatım, dilbilgisi-çeviri yöntemlerini ve soru-cevap tekniğini çok sık kullanmalarına rağmen drama ile kulak-dil alışkanlığı yöntemini nerdeyse hiç kullanmamaktadır. Dilbilgisi-çeviri yöntemine göre "dilin öğrenilmesi daha çok dilin belirlenmiş düzenli cümle kalıplarının, yani gramerin öğrenilmesi ile olasıdır" (Demirel, 1999:38). Dilbilgisi-çeviri yöntemi öğrencilere ezber yapmaya yönlendirmektedir. "Gramer-Çeviri yönteminde uzun kelime listeleri, gramer kuralları ezberlenmek zorundadır" (Yule, 1996:193). Öğretmenlerin sadece %33.3'ü kulak-dil alışkanlığı yöntemini kullanmaktadır. Richards ve Rodgers (1986:48)'e göre kulak-dil alışkanlığı yöntemi, öğrencilere yabancı dili etkili ve yeterli bir düzeyde öğretebilen sanatın bilime dönüşümüdür. Drama ve iletişimci yaklaşımın da hemen hemen hiç kullanılmadığı görülmektedir. Bu her iki yöntem de öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeye yöneliktir. "Dil öğretiminde temel amaç, kişilerin anlama ve anlatma gücünü geliştirmektir" (Güneyli, 2008:82). Başka bir kaynakta da dramının önemine şu şekilde değinilmektedir: "Drama, hedef dilde yapıldığında eğlencelidir ve öğrencilerde sorumluluk bilinci kazandırarak öğrenme ihtiyacı hissettirir" (Wesels, 1987:53).

Öğretmenlerin Almanca dilbilgisi konularının öğretiminde yeteri kadar araç gereç kullanmadıkları söylenebilir. Oysa Gürbüz (2007:259-270) öğretim materyallerinin, öğretim ortamlarında görev alanların soyut kavramları somutlaştırmak ve öğretimi daha etkili bir şekilde gerçekleştirmek için kullandıklarını ifade etmektedir. Almanca dilbilgisi konularının öğretiminde öğretmenlerin en fazla kullandıkları araç gereçlerin yazı tahtası ve ders kitapları olduğu görülmektedir. Bunun yanında öğretmenlerin kendi çabalarıyla hazırlamaları gereken çalışma kağıtları ve tüm okullarda bulunduğu halde bilgisayarlar çok az kullanılmaktadır. Başaran'ın iyi bir öğretmenin özelliklerini tespit etmek amacıyla farklı kaynaklara dayanarak yaptığı bir araştırmada "Öğretici araçlardan yararlanır" (Başaran, 1988:198) biçiminde bir madde ortaya koymuştur. Her okulda bilgisayar olmasına

rağmen bilgisayardan yararlanma oranı sadece %6.7 olarak tespit edilmiştir. Güzeller ve Korkmaz (2007:155-168)'a göre, günümüzde bilgisayarlar bilgiye ulaşmada, paylaşmada ve bilgiyi depolamada en önemli araçları oluşturmaktadır. Bilgisayarlar hem görsel hem de işitsel imkanlar sundukları için kullanılması gerekli olan araçlardandır. Öğrencilerin ilk defa karşılaştıkları bir dili işitmeden öğrenebilmeleri mümkün değildir. "Her şey işitmeyle birlikte başlar ve yeni bir dille ilk bu biçimde karşılaşılır" (Häusermann, 1996: 19).

Öğretmen mümkün olduğu kadar farklı ölçme araçları kullanmalıdır. Öğretmenlerin çoğunluğu, doldurmalı (boşluk tamamlamalı), çoktan seçmeli, eşleştirmeli, kısa cevaplı klasik ve birkaç soru tipinin bir arada kullanılması tekniğini sıklıkla; doğruyanlış, Almanca'dan Türkçe'ye ve Türkçe'den Almanca'ya çeviri soru tiplerini ara sıra; uzun cevaplı klasik soru tipini ise çok az kullanmaktadır.

Almanca öğretmenleri dilbilgisi konularının anlatımında roman ve hikaye gibi türlerden çok az yararlanırken, şiir türünü hiç kullanmamaktadırlar. "Şiir, dil öğrenimi için çok kapsamlı imkanlar sunmaktadır" (Maley, 1990:7). Öğretmenlerin büyük çoğunluğu sadece ders kitabındaki metinleri kullandıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin çok az bir kısmı yeni araştırmalar bulmaya gayret ederken, hiçbiri mezun olduktan sonra üniversiteye bir daha uğramamışlardır. Dilbilgisi konularının öğretimi için internetten yararlanılmadığı, çalışma kağıtlarının bulunmadığı, kitap ve dergilerin kullanılmadığı ve hiçbirinin makale okumadığı görülmüştür. Almanca öğretmenlerinin dilbilgisi konularını anlatırlarken verdikleri örnekler ders kitabındakilerle sınırlı kalmaktadır.

Almanca ders kitaplarında dilbilgisi konularının yeterince açıklanmadığı, konuların sıkıcı bulunduğu, yeterince örnek gösterilmediği ve çalışma kağıtlarıyla bilgilerin pekiştirilmediği belirtilmiştir. Sıkıcı bir dersin, öğrencilerin motivasyonunu düşürdüğü unutulmamalıdır. "Motivasyonla herkes bir yabancı dil öğrenebilir" (Skehan, 1989:49). Öğrencilerin büyük çoğunluğu öğrendikleri dilbilgisi yapılarını okudukları metinlerde algılayabildiklerini ancak yeni cümleler kurar-

ken bu yapıları kullanmakta güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Halbuki cümle kurabilme, bir dilde ilerleme sağlandığını göstermektedir. "Cümle kuruluşları kurallara göre öğretilmezse, cümleler rasgele kurulmaktadır" (Trenholm, 1986:81).

"Cümle gramer konusunun en kapsamlı ünitesidir" (Lyons, 2001:172). Öğrencilerin tamamına yakını izledikleri Almanca filmlerde dilbilgisi yapılarını seçemediklerini, Almanca konuşurken bu yapıları kullanamadıklarını ve sadece az bir kısmını kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler, Almanca dilbilgisi konularını metne bağlı kalarak öğrenmenin daha zevkli olduğu, konuları hatırlamada kolaylaştırıcı bir rol üstlendiği ve metinden bağımsız yapılan dilbilgisi öğretiminin uygulamada güçlüklerle yol açtığı görüşündeler. Bloomfield metnin yabancı dil derslerinde kullanılmasının amacını şu biçimde açıklamaktadır: "Bizim amacımız metinden mümkün olduğu kadar fonetik, gramer ve sözcük öğrenmektir" (Bloomfield, 1961:294). Metne bağlı kalmanın zaman kaybına yol açtığı konusunda kararsızlık hakimken, yine büyük çoğunluğu farklı cümleler kurmalarının bu yolla daha kolay olduğu görüşünü benimsemektedirler.

Almanca derslerinde dilbilgisi konularının daha etkili verilebilmesi ve derslerin daha verimli işlenebilmesi bakımından aşağıdaki çözüm önerileri dikkate alınabilir: Almanca öğretmenlerine öğretim yöntem ve

teknikleri konularında hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir. "Bu açılan kurslarda öğretmen en son ilerlemeleri ve yeni teknikleri öğrenecek ve bunları okulunda uygulayacaktır" (Büyükkaragöz, 1994:284).

Her Anadolu Lisesinde Almanca dilbilgisi derslerinde kullanılacak araç-gereç ihtiyaçları tam olarak sağlanmalıdır. Bunlar yardımcı kitaplar, resim, fotoğraf, sinema filmi ve Almanca hikayelerdir. Haftalık Almanca ders saati artırılmalı ve öğrenilenlerin pekiştirilmesi için gerekli zaman ve imkanlar sağlanmalıdır. Almanca derslerinde dilbilgisi öğretimi alanında farklı yöntem ve uygulamaları düzenleyebilecek donanıma sahip öğretmen yetiştirilmesine öncelik verilmelidir. "Öğretmenin iletilecek bilgiyi çok iyi ve tam olarak bilmesi ve alan bilgisi açısından çok iyi yetiştirilmesi gerekir" (Varış, 1988:23).

Öğretilen teorik bilgilerin uygulanmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir. "Dil edinimi, öğrencilerin ses ve yapıları tekrar ederek kazandıkları bilgilerdir" (Hinkel, 2005:264). Öğrencilerin derste aktif olabileceği drama türüne yer verilmelidir. "Drama, estetik boyuta sahip olan bir tür olmakla birlikte, öğrencilerin öğreniminde önemli bir yere sahiptir" (Kempe, 2001:18). İnsanların öğrenme özelliklerine değinen bir kaynakta konuya şu biçimde yaklaşılmaktadır: "Kendi katılım ve deneyimimizin % 80'ini öğrenip, hatırlarız" (Tan, 2003:49).

Kaynakça

- Ağar, M. E. (2006). Türkçe Öğretiminin Tarihçesi. *Uluslararası İnsanbilimleri Dergisi*. ISSN: 1303-5134, 1-10
- Başaran, İ.E. (1988). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Bloomfield, L. (1961). *Language History*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1994). *Genel Öğretim Metodları*, Konya: Atlas Kitabevi.
- Carter, R., Goddard, A., Reah, D., Sanger, K., Bowring, M. (2001). *Working with Texts*. Second Edition. London: Routledge.
- Demir, C. ve Yapıcı, M. (2007). Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 2, Aralık, 177-192.
- Demirel, Ö. (1999). İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Deutsche UNESCO-Kommission (1991): Weltdeklaration „Bildung für alle“ und Aktionsrahmen zur Befriedigung der grundlegenden Lernbedürfnisse. Beschlüsse der Weltkonferenz vom März 1990. Bonn.

renz vom März 1990. Bonn.

- Erkul, R. (2004). *Cümle ve Metin Bilgisi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gencan, T. N. (2001). *Dilbilgisi*, Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Göğüş, B. (1993). *Türkçe Öğretimine Genel Bir Bakış. Türkçe Öğretimi ve Sorunları*, Ankara: TED Yayınları
- Güneyli, A. (2008). Metin Türlerine Göre Okuduğunu Anlama Becerisinin Sınanması (Ankara Üniversitesi Örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 179, Yaz, 82-92.
- Gürbüz, R. (2007). Olasılık Konusunda Geliştirilen Materyallere dayalı Öğretime İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart, Cilt: 15, No: 1, 259-270.
- Güzeller, C. ve Korkmaz, Ö. (2007). Bilgisayar Destekli Öğretimde Bir Ders Yazılımı Değerlendirmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart, Cilt:15, No:1, 155-168.
- Häusermann, U. (1996). *Aufgabenhandbuch Deutsch als Fremdsprache*, München: Ludicum.
- Hengirmen, M. (1997). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri ve Tömer Yöntemi*, Ankara: Engin Yayınevi.
- Hinkel, E. (2005). *Handbook of Research in Second Language*

age Teaching and Learning. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Huxley, R., Ingram, E. (1971). *Language Acquisition Models and Methods*. London: Academic Pres.

Karababa, Z. C. (2005). Avrupa'da Anadil Öğretimi Türkçe ve İngilizce Anadili Ders Kitaplarının İncelenmesi ve Karşılaştırılması, *Milli Eğitim Dergisi*, Haziran, Sayı: 167. İnternetten 15.07.2009'da <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-karababa.htm> adresinden alınmıştır.

Karasar, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kempe, A. ve Nicholson, H. (2001). *Learning to Teach Drama 11-18*, London: Continuum.

Kita, S. (2003). *Pointing: Where Language, Culture, and Cognition Meet*, London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Lyons, J. (2001). *Introduction to Theoretical Linguistics*, Cambridge: Cambridge University Press.

Maley, A. ve Duff, A. (1990). *The Inward Ear, Poetry In The Language Classroom*, Cambridge: Cambridge University Press.

Our Wonderful World (1971). Cilt:13, New York: Grolier.

Richards, J.C. ve Rodgers, T.S. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge: Cambridge University Press.

Savran, N.Z. (2004). PISA Projesinin Türk Eğitim Sistemi Açısından Değerlendirilmesi, *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Güz, Cilt: 2, Sayı: 4, 397-408.

Sever, S. (2000). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Ankara: Anı Yayıncılık.

Skehan, P. (1989). *Individual Differences in Second-Language Learning*, London: Hodder Arnold.

Steinig, W., Huneke, H.W. (2004). *Sprachdidaktik Deutsch*, Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Tan, Ş., Kayabaşı, Y. ve Erdoğan, A. (2003). *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*, Ankara: Anı Yayıncılık.

Trenholm, S. (1986). *Human Communication Theory*, New Jersey: Prentice Hall.

Üsten, A. U. (2004). Dilbilgisi Öğretimi İle İlgili Yaklaşımlar ve Tartışmalar, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Ekim, Yıl: 5, Sayı: 56. İnternetten 14.07.2009'da <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi56/ustten.htm> adresinden alınmıştır.

Varış, F. (1988). *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Wessels, C. (1987). *Drama (Resource Books for Teachers)*. Oxford: Oxford University Press.

Yule, G. (1996). *The Study of Language. Second Edition*, Cambridge: Cambridge University Press

Summary

Introduction: People begin to use the language which is used in their families and their society and they get subconscious language structure. They are provided to use their native language more correct by appearing the subconscious language structure to the level of conscious in the school years. It is highly difficult to give the grammar knowledge and abilities of using language to the students with 2 hours German lesson per week. That's why German teachers must make the German lesson more effective by getting help from different teaching methods and techniques. Teachers should remove the language lesson from memorization and teach the lesson by using literary and daily texts.

Methodology: This survey that is done by using descriptive scanning model consists of 30 German teachers who are in Anatolian High Schools in Adana and Ceyhan and 150 eleventh class students who are still studying in these schools. 15 German teachers and 50 students studied in the preparation of questionnaires. The questions used in these questionnaires were decided on by taking the ideas of these teachers and students in this joint-study. Later, some similar and items that are away from the aim were eliminated by applying item analyse technique.

Survey was applied in only one lesson by caring the willingness of students and teachers in the education year 2007-2008. In the period of data analysis the help of experts were requested. Cronbach Alpha safety coefficient was found to be 0,90 in the analysis results of both teachers and students questionnaires.

Findings: Lesson teaching focus on the teachers and question-answer technique were mostly used as teaching methods and technics by German teachers. While grammar – translation method that is in the second order has 86.6% usage ratio, selective method takes part in the third order with

the 13.3% of usage ratio. The main materials used by German teachers in teaching of grammar subjects are course books and board with the usage ratio of 100%. Although all schools have computers, they are only used by 6.7 percent of the teachers. The ratio of the teachers who state they teach German grammar subjects by using literary text is limited to 10%.

Discussion: At the end of this study, it was seen that most of the teachers always use grammar translation method, direct method and question – answer method and techniques in teaching of grammar subjects in German lessons. They sometimes use direct method, audio-lingual method and eclectic method. Communicative-Approach, cognitive-code approach, educational games and drama are the least used ones.

Most of the students stated that they could perceive the grammar structures which were taught in the reading texts but they were in difficulty of using these structures in producing new sentences. Nearly all students expressed that they could not recognize the grammar structures in the German films they watched, use only very few of the structures.

The following suggestions should be paid attention to in order to make the grammar subjects in German Lessons more effective and to make the lessons more profitable. The need for the material which can be used in German grammar lessons should be supplied in all Anatolian High Schools. These are supporting books, pictures, photos, movies and German story books. The number of weekly German lessons should be increased and necessary opportunities and time should be provided to make learning more effective. Raising sophisticated teachers who can regulate the methods about grammar teaching in German lessons should be given the highest priority. Studies on the practice of theoretical knowledge which were taught should also be focused on.